

ØKONOMISK REVUE

hvori er optatt Tidsskrift for Bank og Finansvesen

116624

NORSK UKEBLAD FOR INDUSTRI, HANDEL, BANK OG FINANSER

Redaktør Cand. jur. & oecon. EMIL DIESEN

THE NORWEGIAN WEEKLY JOURNAL OF INDUSTRY, COMMERCE & FINANCE

Utgitt av: ØKONOMISK REVUES FORLAG A/S

Økonomisk Revue 17. årg.

Nr. 14, 13. april 1934

Tidsskrift for Bank og Finansvesen
20. årg.

«Økonomisk Revue» utkommer hver fredag. Årspris, forskuddsvis, innenl. kr. 16, utenl. kr. 25, inkl. porto. Bladet kan bestilles på postkontorene, hos bokhandlerne og fra forlaget. Abonnementet gjelder inntil opsigelse skjer. Løsnnummer à 35 øre fåes i ekspedisjonen samt i kioskene. Redaksjon og ekspedisjon: Bygdø allé 20¹, Oslo. Telegr.adr.: BOGDIS. Tlf. 45 093. Forretningsfører: Kaptein Bj. BARTH, tlf. 16 562.

Skibsfartshenvendelsen til England.

Hvilken maktfaktor betyr de 4 «småstater?»

Fra London telegraferes torsdag 5. ds. til N. T. B. gjennom Reuter at den norske, den danske, den svenske og den nederlandske sendemann i London hadde gjort forestillinger overfor den britiske regjering angående skibsfartens vanskelige stilling. De fremholdt at skibsfartens vanskeligheter vesentlig skyldtes nedgangen i verdenshandelen, overproduksjonen av tonnasje og konkurransen fra den statsunderstøttede skibsfart som drives efter uøkonomiske prinsipper.

De fire sendemenn erklærte, at deres regjeringer var villig til å samarbeide med den britiske regjering om ethvert forsøk på å finne rådbøter mot vanskelighetene, og at deres regjeringer videre var villige til å sende delegerte til en skibsfartskonferanse, hvis formål skulde være å drøfte spørsmålet om å avskaffe eller begrense systemet med statsstøtte og gjenoprette normale og likevektige forhold innen skibsfartsnæringen.

N. T. B. forela London-telegrammet for stats- og utenriksminister Mowinckel som bekreftet meddelelsen og uttalte at henvendelsen var i overensstemmelse med det man var blitt enig om på den konferanse som blev holdt i Oslo i de første dager av mars. I denne konferanse, som den norske regjering hadde innbudt til, deltok representanter fra Norge, Danmark, Nederland og Sverige. Statsministeren håpet at henvendelsen til den britiske regjering vilde bli mottatt med den samme velvilje som selve henvendelsen var preget av. De fire land har ment at det i disse spørsmål finnes et grunnlag for et nyttig og fruktbringende samarbeide til gagn for skibsfarten i hele verden.

Efter hvad vi erfarer er spørsmålet om å sammenkalle en skibsfartskonferanse nu under overveielse i den britiske regjering. Det er imidlertid ennå ikke truffet nogen endelig avgjørelse.

Såvidt det som foreligger offisielt bekreftet.

Vi har nedenfor utarbeidet en opstilling over hvad de fire makter betyr både med hensyn til folketall, tonnasje og utenrikshandel. Videre har vi hitsatt de samme data for de to øvrige «Oslo-makter», skjønt de ikke er med på denne henvendelse, da de, som det vil sees av tabellen, ikke egentlig kan henregnes til de «sjøfarende» nasjoner. Endelig har vi til sammenligning tatt med tallene for Storbritannia, Tyskland, Frankrike, Italia, Spania og U. S. A.

	Folketall mill.	Tonnasje 1000 reg.	Imp. i mill. skand. gull kr.	Eksp. i mill. skand. gull kr.
Norge	2,83	4 167	458	376
Sverige	6,16	1 716	796	653
Danmark ...	3,60	1 181	766	760
Holland	8,18	2 964	1 954	1 272
Sum ..	20,77	10 028	3 974	3 061
Belgia	8,16	537	1 689	1 539
Finnland	3,49	332	195	264
Oslo-makter ..	32,42	10 897	5 858	4 864
Storbritannia .	49,70	22 784	8 532	4 776
Oslo & Storbr.	82,12	33 681	14 390	9 640
Tyskland	62,41	4 165	4 136	5 086
Frankrike ...	41,84	3 557	4 363	2 881
Italia	41,70	3 391	1 580	1 304
Spania	23,02	1 265	702	532
Sum ..	168,97	12 378	10 781	9 803
U. S. A.	126,54	13 548	4 964	5 884

Henvendelsen har vakt stor opsikt over hele verden og er i England gjennomgående blitt mottatt med stor velvilje og forståelse, idet England jo nødigg vil innlate sig på subsidiepolitikk. Det er tilsynelatende 4 små land som har rettet denne henvendelse til verdens mektigste rike, men ser vi på vår opstilling (som gjelder året 1932) så har disse 4 små nasjoner som sjøfartsnasjoner tilsammen en betydning som er over dobbelt så stor som Tysklands, og næsten 3 ganger så stor som Frankrikes. Tilsammen har disse 4 nordiske land, idet vi gjerne vil føie det nordvest liggende Holland med til Norden, en tonnasje som næsten svarer til tonnassen i de 4 store europeiske land, Tyskland, Frankrike, Italia og Spania. «Vår» tonnasje andrar, som det sees, til over 10 mill. reg.tonn., mens de 4 nevnte store land tilsammen kun har 12 mill. I folketall når de 4 nordlige riker dog ikke op i mot den minste av de store land, idet Spania alene har over 23 mill. mens de 4 nordlige land kun har snaut 21. I handelspolitisk betydning har vi tilsammenlagt en import av ca. 4 milliarder skandinaviske gullkroner, altså omtrent det samme som Tyskland og Frankrike, til tross for at Tyskland har 3 ganger så mange mennesker og Frankrike dobbelt så mange. Eksporten er dog noget mindre, nemlig vel 3 milliarder, mens Tyskland har 5 milliarder og Frankrike 2,9 milliarder. Vi ligger altså der mellom Tyskland og Frankrike, men langt over det dobbelte av et land som Italia og over det sekسدobbelte av et land som Spania. Sammenligner vi oss med verdens største sjøfartsnasjon, Storbritannia, vil vi se at de angjeldende Oslo-makter har næsten halvparten av tonnassen, nemlig som nevnt 10 mill. tonn mot Englands 22,8 mill. tonn. Vår import er også omtrent det halve av den engelske, vår eksport betydelig over det halve. Tar vi stormakt nummer 2, U. S. A., vil vi se at vårt folketall er en sjettedel av Amerikas, mens tonnassen er næsten like stor. Importen var bare 1 milliard lavere, men eksporten næsten det halve. Det samlede store importoverskudd for disse nordlige land dekkes selvsagt ved de store inntekter av den svære skibsflåte.

Vi har ytterligere tilføiet de 2 øvrige land som er tilknyttet Oslo-konvensjonen, nemlig

Belgia og Finnland. Man vil da se at folketallet dermed kommer op i 32½ mill., altså midt imellem Spania og Frankrike. Tonnassen økes med snau 1 mill. tonn, importen med ikke fullt 2 mill. gullkroner, eksporten med omtrent det samme. Hvis disse 6 nordlige makter vilde holde sammen, vilde de i mange henseender bety mere enn stormakter som Tyskland og Frankrike.

Et europeisk småstatsforbund.

Det er en tanke som lenge har beskjeftiget oss, om man ikke kunde få innledet et intimt samarbeide mellom flere av de europeiske småstater. Portugal har 6,3 mill. mennesker, Danzig 0,5 mill., Estland 1,1 mill., Latvia 1,9 mill. Litauen 2,4 og Schweiz 4,1 mill. Vi vilde da få en folketilvekst på 16,3 mill. mennesker, d. v. s. disse 12 småstater vilde representere en folkemengde på næsten 50 mill. mennesker, altså midt imellem Tyskland og Frankrike, og der handelspolitiske betydning vilde være enorm, en samlet import på 7,5 milliarder skand. gullkr. og en eksport på 5,7 milliarder. Vi vilde få en samlet utenriksomsetning på 13,2 milliarder skand. gullkr., altså likeså meget som England. Nu, det var vanskelig nok å få istand Oslo-konvensjonen for de 6 nærmestliggende nordlige stater, så en utvidelse blir vel nærmest et tankeeksperiment, men dog et tankeeksperiment som har sin store interesse. Vi vil i den anledning få minne om Oslo konvensjonens bestemmelser.

Oslo konvensjonens artikkel 7 bestemmer uttrykkelig at enhver stat som ikke er part i denne overenskomst, kan tiltre den hvis de øvrige kontraherende parter er enige. Konvensjonens hovedinnhold finnes i artikkel 1 som lyder:

«De kontraherende parter forplikter sig til ikke å forhøie sine tollsatser eller innføre nye tollsatser uten å ha meddelt de andre kontraherende parter forslag eller beslutninger derom minst 15 dager før den dag som er bestemt for ikrafttredelsen av de forhøiede satser eller nye satser. Hvis meddelelsen ikke er gitt minst 20 dager før ikraftsettelsen skal den sendes telegrafisk. Den part som påtenker omhandlede foranstaltning, kan kreve at dens meddelelse skal betraktes som fortrolig.»

Say **BLACK & WHITE** and HAVE THE BEST *whisky*

Overenskomsten er ifølge § 6 sluttet for et tidsrum av 6 måneder og fornyes automatisk for 6 måneder av gangen, såfremt den ikke er sagt op med 1 måneds varsel. Vi har forøvrig nærmere behandlet denne av statsminister Mo-winckel istandbragte overenskomst i vårt nummer 28 for 21. juli ifjor, hvortil vi henviser.

Det har været oss maktpåliggende i denne artikkel å vise at vi «smånasjoner» ikke er så små allikevel. Holder vi sammen er vi en stormakt. Vi behøver ikke å gå tiggergang. Vi kjøper så meget og er i det hele så gode kunder at vi trygt kan forlange å bli hørt. Nu hvad skibsfartshenvendelsen angår er den også blitt hørt. Selv et land som Tyskland har gitt uttrykk for sin tilslutning til de fremholdte synsmåter og i England er vel majoriteten av redere, forretningsfolk og politikere enige med oss. Vi håper derfor at henvendelsen vil føre til at der hurtigst mulig blir innkalt en skibsfartskonferanse og at den vil føre til positive resultater.

SCHIERWATER-PLANEN

Mr. Schierwater uttaler at planen om en «world tanker pool» skrider frem. En rekke land har meldt sin tilslutning. I England har således 99 pct. av tankrederne gått med. Tilbake står nu bare de norske og de italienske tankredere og det skal også blandt dem være enighet om å stå sammen. Det er bare sakens detaljer som tar noen tid.

HAPAGS OG LLOYDS UNDERSKUDD

Hapags og Norddeutscher Lloyds regnskaper for 1933 viser hver for sig et underskudd på 2,3 mill. mark. Der er foretatt store avskrivninger, bl. a. har hvert av selskapene her til brukt 13,02 mill. mark av oplagte fonds.

GULLGRUBEAKTIENE STIGER!

Jobbingen i gullgrubeaktier har øket voldsomt i den senere tid. I London noteres voldsomme spekulative kursstigninger i vest-afrikanske gullgruber.

Kursene i Kwahu er således steget fra 6/6 til 52/6 og Gold Coast fra 4 til 44 på noen dager.

Kwahus pålydende er 2/—, således at disse aktier står i den fantastiske kurs av 2 500 pct. I løpet av de siste uker har kursen fordoblet sig — og det berettes om eventyrlige gevinster.

Syd-afrikanske gullgruber fortsetter også stigningen. I de siste dager har man slått på at det syd-afrikanske budgett efter siste års overskudd vil bringe skattelettelser for gullgrubene. Dermed steg kursene der også.

Kristiania Folkebank

OPRETTET 1888.

Nytorvet 1.

Tlf. Centralbord 16990.

Aktiekapital kr. 2 600 000,00

Reserver » 3 276 000,00

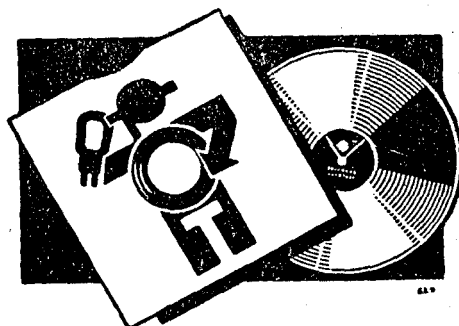
Filialer: Kongensgt. 33. Telf. 24201 — 24862.

Bygdø Allé 65. » 48073.

BENSIN — PETROLEUM
SOLAROLJE
SMØREOLJER

Norsk Brændselolje A.s

i såvel

RADIO

som grammofoner

og grammofonplater
heter det fullkomne fabrikat

TELEFUNKEN